

driem coquerir un lloc? ¿I quin és el lloc de la dona al món? Ja veieu que començo per fer-vos, per fer-me un seguit de preguntes.

Si mirem endarrera veurem que les dones som les grans absents de la història, nosaltres no hi preguérem part activa, en sofrirem només les conseqüències. Algunes excepcions, com la d'Agustina d'Aragó, que per cert era catalana, res no proven. Des de temps antics hem estat relegades a l'òrbita domèstica, tancades entre les quatre parets del gineceu, tal com aconsellaven veus autoritzades. Als textos d'Aristòtil se'ns assegura que la dona és inferior a l'home, fins i tot a la concepció el seu paper és secundari, car l'intel·ligència només la transmet el mascle. El nostre únic mèrit, segons el filòsof grec, consisteix a posseir un úter que, con la terra, pot ser fecundat. A les planes de la Bíblia, Eva, culpable del pecat original, és assimilada al mal. La maledicció de Yahveh resulta prou clara: Pariràs amb dolor, la passió es farà desitjar l'home i ell et dominarà". Els resultats de la imprecació divina son ben evidents encara i tots els idiomes d'Occident, català inclòs naturalment, on triomfarà el cristianisme i on també la filosofia d'Aristòtil fou un punt de referència per desenvolupar el pensament, ajudaren que es mantingués. Modismes, frases fetes, sentències i refranys fan referència a la malignitat femenina: ("El diable són dones", "Quan les cabres tindran

llana les dones faràn bon-dat" "Dona i alzina de cent una de bona"; "Qui muda de dona, muda de dimoni") a la inferioritat que ens su-pedita al home ("Dona que no tem a l'home no tem a Déu" "A la dona i a la vi-nya l'home la fa garrida" "Dona i mula el garrot la fà bona") i ens posterga a l'arrest domiciliari ("La dona a la casa, l'home a la plaça"; "Sa dona a n'es portal fa tanta planta com un ca a l'esglesia"; "Dona finestrera, dona malfeine-ra"), ens obstaculitza els quefers intel·lectuals ("La dona a filar, l'home a es-diar") i la possibilitat de decidir i disposar ("La casa que mana la dona sem-pre trona", "Allà on coman-den dones i llauren vaques mal any assegurat").

Com us podeu imaginar, no m'he inventat cap d'aquests exemples. M'he limitat a treure'ls del Diccionari Català-Valencià-Balear, l'Alcover-Moll, en el qual, entre molts d'altres per l'estil, trobem també recollida una rondaia mallorquina per insistir un cop més sobre la nostra manca d'intel·ligència. Els autors escriuen abans d'introduir la contarella sota l'advocació de la cultura popular: "Una tradició del poble mallorquí explica humorísticament el fet que les dones en general siguin més curtes d'enteniment que els homes..."bé. Per a mostres, ja n'hem vist uns quants botons.

Possiblement serà molt més difícil de modificar els costums i el llenguatge que ens discrimina que no pas les lleis. I és en aquest

punt on volia arribar per cridar la vostra atenció. El lloc de la dona al món no pot esser de cap manera el que la tradició, mitjançant l'idioma, ens ha llegat. Ho ha d'esserho. I en aquesta tasca tots hi som compromesos. Per això em sembla fonamental començar per modificar el llenguatge, desterrar de la nostra parla, també dels diccionaris, totes aquestes sentències absurdes, injustes i mentideres, que només serveixen per a provar, una vegada més, la influència dels dominadors sobre la llengua.

El lloc de la dona al món ha de ser ven igual que de l'home. No desitjem dominar però retutjem ferotgement qualsevol domini. Les eines i les armes per aconseguir el nostre lloc seran, doncs, totes aquelles que ens ajudin, manejades no sols per les nostres mans, sinó també per les dels homes de bona voluntat. Tal vegada d'aquesta manera, encara que no ens rescabalin de tantes humiliacions, ens donin peu a la confiança i potser ens demostraran que el nostre passat, per més que inoblidable, podrà ser oblidat. Jo, al menys que em considero feminista independent, estic ben disposada a intentar-ho.

Carme Riera

